

AD/UN 28-6-21

De klokken klinken weer!

De machtige klokken van de Domtoren mogen weer volledig worden geluid. En dat komt goed uit, want de toren bestaat precies 700 jaar. Veel mensen hebben de vertrouwde klanken gemist in coronatijd.

Mathijs Steinberger

Utrecht

Met hun volle gewicht hangen de twee vrijwilligers van het Utrechtse Klokkeluidersgilde aan de dikke touwen. Op en neer gaan ze. De Martinus is de op twee na grootste klok in de Domtoren. Het ding weegt bijna 4300 kilo! Pas na negen keer trekken zit er voldoende beweging in en raakt de klepel de binnenkant van de klok.

Een diepe galm vult de luidzolder en rolt door de binnenstad van Utrecht. Daarna gebaart luidmeester Jesse Oosterman naar zijn collega's en beginnen ook de andere, kleinere klokken te luiden. Het is 700 jaar geleden dat de eerste steen van de Domtoren werd geplaatst en dat is reden voor een feestje. De muziek afkomstig van tien klokken klinkt weer als vanouds en bereikt duizenden mensen op uitpuilende terrassen en in drukke winkelstraten.

Dit is Utrecht op zijn best. Door de coronamaatregelen konden de luiders lang hun werk niet doen. De klokken werden gemist, vertelt Alma van Bommel, voorzitter van het klokkeluidersgilde. „We hebben veel brieven en telefoontjes gekregen van mensen die vroegen wanneer het luiden weer begint.”

Het klokkenspel is immers niet

▲ **De luiders van het Utrechts Klokkeluidersgilde in actie in de Domtoren.**

FOTO KOEN LAUREIJ

Automatisch luiden laat de klokken sneller slijten

– Alma van Bommel

zomaar een deuntje. „Het bindt mensen samen in de stad. Het is vertrouwd, het geeft mensen troost en duidelijkheid. Ik word er zelf ook altijd blij van. De klokken spreken een taal. Daarom vinden we het heel fijn dat we weer met veel luiders naar boven kunnen en volle luidingen kunnen doen.”

Ook burgemeester Sharon Dijksma meldt zich op het Domplein. Het klokkeluidersgilde heeft vanwege het 700-jarig bestaan van de Domtoren een zilveren gedenkpenning laten maken en overhandigt die aan de burgemeester. Ze heeft in korte tijd een warm gevoel gekregen bij de Domtoren. „Het is bij uitstek het symbool van de stad. Ook iedereen van buiten Utrecht kent de Domtoren. Voor mezelf heeft de toren ook betekenis. Ik woon in de binnenstad en als ik in bed lig, kan ik de klokken

van de Dom horen luiden. Dat geeft zo'n mooi en romantisch gevoel, echt prachtig. En dat voelen veel Utrechters zo.”

200 traptreden

Het luiden van de klokken gebeurt door vrijwilligers, ongeveer 200 keer per jaar. Elke keer moeten zij 200 traptreden beklimmen. Een van de luiders, een dame op leeftijd, zegt dat ze tijdens de coronaperiode thuis elke dag twintig keer de trap opliep om maar in conditie te blijven. De vraag dringt zich derhalve op of het niet praktischer is om de klokken geautomatiseerd te laten luiden. Daar ziet het klokkeluidersgilde echter niets in. „Beslist niet”, zegt voorzitter Van Bommel. „Dit is historisch erfgoed en het luiden is een oud ambacht. Gebeurt het automatisch, dan slijten de klokken meer, want dan is

de slag altijd op dezelfde plek met dezelfde kracht. Dat heb je met handluiden niet.” Bovendien is het geluid mooier, betoogt ze. De luidmeester is de dirigent van de luiding. „Je kunt klokken naar voren halen, of het geluid laten wegglijden. En het bepalen van de volgorde is ook bepalend voor de muziek. Dat gebeurt met een elektronische luiding nooit.”

Met de valwind in Leersum nog op het netvlies, is met terugwerkende kracht de opluchting groot dat de Domtoren er nog staat. Want een soortgelijk weerfenomeen blies in 1674 het middenschip van de Domkerk weg. Wonder boven wonder bleef het icoon van Utrecht toen gespaard. En dat is niet voor niets geweest, aldus Dijksma. „Moge in de klokken van de Domtoren de historie van de stad nog maar lang blijven doorklinken.”